

**Bergen Kystkultursenter
Sandviksboder 15-17
5035 Bergen**

Bergen 5. november 2014

Prosjekt ”Mot Byfjorden”

Formidlingsprosjekt med utgangspunkt i Sandviksboder Kystkultursenter.

Deltakere: Bergen Kystkultursenter
Stiftelsen Motivasjon & Mestring
Stiftelsen Aktivt Sjøliv for alle
Museum Vest, Norges Fiskerimuseum

Planlagte samarbeidspartnere: NIFES (Nasjonalt institutt for ernærings- og sjømatforskning)
Mattilsynet
Ulike skoler i Bergen
Bergen kommune
Hordaland Fylkeskommune
Fylkesmannen i Hordaland
Fiskeridirektoratet
Bergens Jæger- og Fiskerforening
Bergens Tidende

Formål:

- Øke interessen for, og kunnskapen om bruk av Byfjorden og nærområdene som område for fiske og rekreasjon for bybefolkningen, med et eget fokus på unge.
- Undersøke ulike utvalgte fiskeslag og bunndyrers spiselighet i Bergens nærområde i forhold til forurensning, og gi en samlet oversikt over dette sett i et langt tidsperspektiv.
- Øke kunnskapen om forurensning generelt, og av Byfjorden spesielt.
- Formidle resultatene i form av fangststatistikk, forurensningsnivå i fangsten, og gi allmennheten rask tilgang til informasjon om dette via internett og på andre måter.
- Bruke kunnskapen i formidlingsarbeid.
- Utvikle nye digitale formidlingsmetoder basert på resultatene som fremkommer, kombinert med kunnskap fra andre kilder.
- Gi skoleelever alternativ undervisning og kunnskap gjennom prosjektet i samarbeid med aktører i kystkultursenteret, som Motivasjon & Mestring, og Museum Vest avdeling Norges Fiskerimuseum.

Sandviksboder Kystkultursenter AS
Sandviksboder 15-17
5035 Bergen

Tlf. 971 69 903 - egil@kystkulturbergen.no - www.kystkulturbergen.no - kontonr. 3624 20 10935 - orgnr. 990031487

Om prosjektet:

Gjennom et samarbeid mellom Bergen Kystkultursenter, Stiftelsen Motivasjon & Mestring (M&M), andre frivillige lag og organisasjoner i senteret, og Museum Vest, avdeling Norges Fiskerimuseum, skal det drives aktivt fiske på ulike faste destinasjoner i Byfjorden, samt på en referanseplass i nærheten av Museum Vest sin avdeling Kystmuseet i Øygarden. Fangstene skal registreres og analyseres for forurensninger flere ganger i året, og resultatene publiseres.

Prosjektet gjennomføres slik:

- M&M står for den praktiske gjennomføringen av fisket sammen med sine faste elever, og elever fra andre skoler som prosjektet samarbeider med.
- M&M sin 44 fot store vernede sjark "Mot" er sentral i gjennomføringen av prosjektet. Derav navnet "Mot Byfjorden". Navnet spiller også på kystkultursenterets slagord "Porten mot Byfjorden". Det etableres mobil base for registrering av resultatene om bord i "Mot", alternativt på land i fiskerimuseets lokaler.
- De ulike fiskeplassene defineres nøyaktig ved hjelp av GPS, og det fiskes med samme redskap etter samme fiskeslag og bunndyr som krabbe, året rundt.
- Fangsten registreres i forhold til fiskeslag, antall, vekt og størrelse på hver posisjon.
- Når fangsten er tatt på land, tas det prøver av ulike deler av fangsten, definert av Mattilsynet.
- Det tas også vannprøver og sedimentprøver av bunnen med jevne mellomrom.
- Det tas fire årlige prøver av fangsten, fordelt på de ulike årstidene. Sedimentprøvene tas en til to ganger årlig. Dette for å fange opp årstidsvariasjoner.
- Fangsten fra referanseplassen ved Kystmuseet i Øygarden analyseres på tilsvarende måte, for å sammenlignes med målingene fra de bynære fangstplassene.
- Prøvene sendes til analyse hos NIFES, mens Mattilsynet kommer med kostholdsråd i forhold til funn av giftstoffer.
- Fangst som ikke brukes i prøvene, fordeles gratis blant deltakerne, foredles, eller selges til inntekt for prosjektet.
- Det lages en egen nettside for digital presentasjon av prosjektet, der resultatene publiseres og endringer over tid kommer frem.
- Gjennom formidlingen gis det råd i forhold til fiskens spiselighet på ulike fangstplasser i Byfjorden.
- Det arrangeres også egne kurs i fiske med stående redskap, med Byfjorden som arena. I høst ble første kurs gjennomført, med 14 betalende deltakere.

Formidling av resultatene er kjernen i prosjektet.

Formidlingen skjer på flere måter:

- 1) Direkte deltakelse i prosjektet for brukere av kystkultursenteret, skoleelever og besøkende på fiskerimuseet.
- 2) Digital formidling via prosjektets nettside og fiskerimuseets utstillinger.
- 3) Det utvikles nye digitale formidlingsformer der internett, video, bilder og lyd smeltes sammen og prosjektet formidles i fiskerimuseets utstillinger.
- 4) Formidling via undervisning direkte til elevene.

Den digitale formidlingen skal bygges opp slik at publikum via nettsiden kan gå inn på et kart og se de ulike stedenes posisjoner, og fangsten på disse. Her skal fangststatistikk ligge ute, samt resultatene av prøvene og analysene av disse. Sammen med resultatene av analysene, skal det ligge klare anbefalinger fra Mattilsynet i forhold til bruk av ulike fiskeslag, og de ulike delene av fisken, veid opp mot innholdet av ulike giftstoffer.

Det etableres et samarbeid med media, f.eks. Bergens Tidende, slik at avisen med jevne mellomrom lager reportasjer om prosjektet og resultatene, og nettsiden blir gjort lett tilgjengelig som lenke via avisens egen nettside. Det er et mål at det skal bli like naturlig å sjekke fisket på Byfjorden for fiskeinteresserte, som det er for skiinteresserte å sjekke snøforholdene på Kvamskogen.

Prosjektet skal være langsiktig og gå over mange år, men bygges opp og utvikles gjennom et tre-årig forprosjekt, som går over i prosjektperioden. På slutten av forprosjektet evalueres prosjektet. Det forutsettes at det skal fortsette som et samarbeidsprosjekt mellom de ulike deltakerne.

Om deltakerne:

Bergen Kystkultursenter

Kystkultursenteret eies av Bergen kommune, og driftes av det kommunale aksjeselskapet Bergen Kystkultursenter AS.

Senteret er arena for over ti ulike lag og organisasjoner, med kystkultur som felles plattform. En sentral del av senteret er Sandviken Veteranbåthavn. Her ligger rundt 30 små og store veteranbåter av ulike kategorier.

Kystkultursenterets rolle i prosjekt "Mot Byfjorden" er å tilrettelegge og koordinere aktørene i senteret, samt delta i ideutviklingen og formidlingen rundt prosjektet.

Stiftelsen Motivasjon & Mestring

M&M er et pedagogisk tiltak for skoleelever med lav motivasjon i den ordinære skolen. M&M formulerer det selv slik:

"Vi ønsker å være klare referansepersoner for elevene, og alle har rett til å uttrykke sine meninger. Motivasjon & Mestring (M&M) er basert på utøvelse av gjensidig respekt mellom alle involverte. M&M tilrettelegger for erfaringslæring basert på Tillit, Trygghet og Trivsel. Det skal være en vekselvirkning mellom motivasjon og mestring. M&M vil konsentrere seg om å videreutvikle elevenes sterke og positive sider for å skape en overføringseffekt for svake sider. Ved å oppnå mestring gjennom aktivitetene ønsker en å stimulere til lærelyst og egenutvikling. Miljøet skal oppmuntre til livsglede og livskvalitet, og tilrettelegge for egen innflytelse, humor og en vennlig atmosfære. M&M legger også vekt på at det ofte er riktig med forskjellsbehandling av elevene.

Ved å oppdage egne muligheter gir dette et styrket selvbilde. Gjennom innflytelse på valg av aktiviteter får også elevene ansvar for egen læring. M&M vektlegger at elevene er likeverdige mennesker med individuelle behov og forutsetninger for læring og egenutvikling.”

M&M er allerede i dag svært aktive på Byfjorden, og nærliggende fjorder. Årlig er de på sjøen ca 60 dager med ulike fiskeredskaper, som garn, line, teiner, håndredskap osv. Fangsten er jevnt over god, med et variert utvalg fiskesorter.

M&M disponerer flere hurtiggående mindre båter, samt den 44 fot store sjarken ”Mot”. Denne båten ble vernet av Riksantikvaren våren 2010. M&M har allerede et etablert samarbeid med Museum Vest avdeling Norges Fiskerimuseum om formidling av fiske, og bruk av museets område og lokaler i kystkultursenteret.

Museum Vest, Norges Fiskerimuseum

Stiftelsen Museum Vest ble etablert i 2005 som et resultat av den nasjonale musemsreformen.

Museum Vest fungerer som et regionmuseum for kommunene Austevoll, Sund, Fjell, Øygarden, Askøy og på noen felt også for Bergen. På samme tid er Museum Vest et temamuseum der den faglige profilen er en sammenfatning av de ulike avdelingenes spesialfelt. Denne profilen kan sammenfattes under følgende tre overskrifter:

- Fiskeri og havbruk, fiskeforedling og fiskehandel. Herunder hanseatenes historie.
- Krig og okkupasjon, forsvar og menneskerettigheter.
- Kystkultur med særlig fokus på et energiperspektiv.

På disse fagområdene har museet ambisjoner utover det regionale nivået.

Avdeling Norges Fiskerimuseum er en sentral og dominerende del av kystkultursenteret, og vil være en viktig medspiller i prosjektet i forhold til formidling og faglighet.